

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

De Starter (17SR00)

2023-2024

Parkweg 128
9727 HD Groningen

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Methoden
 - 3.5 Fysieke ruimten
 - 3.6 Protocollen
 - 3.7 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
- 5 Planvorming en cyclisch werken
 - 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
 - 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)
- 6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	oktober 2023
Naam van onze school	De Starter
Onderwijstype	Basisonderwijs (BAO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Openbaar Onderwijs Groningen
Naam samenwerkingsverband	SWV PO 20.01

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Dalton onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

ODS de Starter maakt deel uit van de Stichting Openbaar Onderwijsgroep Groningen. OOG werkt vanuit de kernwaarden vertrouwen, verbinden en vernieuwen. Vanuit deze kernwaarden ontwikkelen en verzorgen we een evenwichtig onderwijsaanbod in de gemeente Groningen en de directe omgeving. De missie en visie van ODS de Starter en de uitvoering ervan in het schoolplan sluiten goed aan op deze uitgangspunten.

Op Kindcentrum ODS De Starter denken we vanuit het kind. Door ons rijke lesaanbod op cognitief en creatief gebied, bieden we iedere leerling een optimale start om de wereld en zichzelf te ontdekken. In een veilige leeromgeving waar je mag experimenteren en onderzoeken. En waar je leert wie je zelf bent. Op de Starter streven wij naar kinderen met lef. Kinderen die weten wat hun talenten en hun mogelijkheden zijn en die zich daar verder in willen en kunnen ontwikkelen.

Wat betekent dat?

Wij vinden de cognitieve vakken zoals taal, rekenen en lezen erg belangrijk. Maar wij vinden dat school meer is dan dat: wij besteden veel aandacht aan de persoonsontwikkeling, creativiteitsontwikkeling met een goed pedagogisch klimaat als basis. Dit vindt zijn oorsprong in de Vreedzame school. Een methode die wij niet volgen, maar zijn. Omdat een goede sfeer op school allesbepalend is voor de optimale ontwikkeling van een kind.

Door het Daltononderwijs en de naschoolse opvang bezoeken niet alleen de kinderen uit de wijken rondom de school zoals de Grunobuurt, Buitenhof, Laanhuizen, Rivierenbuurt, Binnenstad Zuid en Zeeheldenbuurt de school, maar maken ook kinderen uit andere wijken gebruik van onze school.

Onze visie op passend onderwijs

Onze visie is dat je binnen passend onderwijs uitgaat van ontwikkelingsmogelijkheden en kansen voor leerlingen. Pedagogisch optimisme is ons uitgangspunt. We geloven in de ontwikkelingskracht van mensen en kinderen. Waarbij we ons richten op de positieve kwaliteiten: wat kan deze leerling goed; wat zijn de interesses van de leerling; wat zijn de stimulerende factoren. Voor de leerkracht geldt: waarin ben ik als leerkracht sterk; welke aanpak werkt wel en onder welke omstandigheden. De leerkracht is de beslissende factor, hij/zij doet ertoe! De interne (IB en KCOO) en/of externe begeleiding (bijv. WJ teams, OCRN, Molendrift) van de leerkracht is erop gericht om de competenties van de leerkracht te vergroten bij het afstemmen van het onderwijs op de behoeften van de leerlingen.

Samen zoeken we naar kansen en mogelijkheden om een leerling vooruit te helpen, waarbij niet alleen de te behalen doelen voor de leerstof belangrijk zijn, maar vooral ook het leren leren en het welbevinden van de leerling. We vinden het belangrijk dat zwakke leerlingen niet als zodanig gelabeld worden. Een ongewenst gevolg hiervan kan namelijk zijn, dat de eisen die aan deze leerlingen verlaagd worden en dat de leerlingen fysiek, sociaal en cognitief een bepaalde positie krijgen waar hij/zij niet meer uitkomt. Van deze kinderen moeten telkens de grenzen van het "kunnen" worden opgezocht om de volgende stap effectief te maken.

Afstemming van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen staat centraal. Om te komen tot een goede afstemming tussen de behoeften van de leerlingen en het onderwijsaanbod werken we handelings- en opbrengstgericht.

De basis van opbrengstgericht werken is de handelings- en oplossingsgerichte houding waarbij wordt gekeken naar de totale ontwikkeling van de leerling.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Op ODS De Starter zitten 352 leerlingen. In de voorgaande twee jaren hadden we 368 en 372 leerlingen. De prognose is dat er een lichte daling van het leerlingaantal zal zijn. We zien dat onze populatie leerlingen aan het veranderen is in een meer gemêleerde populatie. Onze huidige schoolweging bedraagt 24,35. Wij vermoeden dat de veranderingen in de instroom ervoor gaan zorgen dat deze weging hoger wordt. De schoolweging wordt berekend op basis van vijf omgevingskenmerken: het opleidingsniveau van ouders, het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op school, het land van herkomst van de ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland en of de ouders in de schuldsanering zitten. Voor de schoolweging wordt gebruikt gemaakt van een schaal van 20 tot 40. Hoe hoger de schoolweging (complexiteit van de populatie), des te lager zijn de verwachte eindopbrengsten. We hebben een spreidingsgetal van 6,19 wat wordt gezien als gemiddeld. Het spreidingsgetal ligt tussen de 3 en 9. Een lage score geeft aan dat de thuiskenmerken van de leerlingen van een school dicht bij elkaar liggen (homogeen) en een hoge score laat zien dat de thuiskenmerken van de leerlingen zeer heterogeen zijn. Ons spreidingsgetal houdt in dat we rekening hebben te houden met differentiatie in aanbod en aanpak in de groepen. Door het Daltononderwijs en de naschoolse opvang bezoeken niet alleen de kinderen uit de wijken rondom de school zoals de Grunobuurt, Buitenhof, Rivierenbuurt, Binnenstad Zuid en Zeeheldenbuurt de school, maar maken ook kinderen uit andere wijken gebruik van onze school. Wij hebben een schoolweging van

Sterke punten in onze ondersteuning

Wij zijn Vreedzame School. De uitgangspunten hiervan stroomt door de aderen van de school. Wij vinden het belangrijk het kind in zijn totaliteit te **zien** en te **begrijpen**. In gesprek met kind en ouders over de ontwikkeling heeft dan ook een belangrijke plek binnen onze school: samen een plan van aanpak maken als de ontwikkeling stagneert. We hebben een goed functionerend Kindteam, waarbij de orthopedagoog, ambulante begeleider, GGD, WIJ en leerplichtambtenaar samenkomen om kritisch mee te denken in de (leer)ontwikkeling van het kind. Er zijn in ons team twee opgeleide gedragsspecialisten die direct kunnen worden geconsulteerd. We hebben een opgeleide rekencoördinator. Voor de kinderen met een HB profiel hebben wij de Kangoeroegroep, waar kinderen van groep 3 t/m 8 een dagdeel in de 2 week naar toe gaan.

Grenzen aan onze ondersteuning

Gebied	Preventief	Curatief	Grens
Sociaal emotioneel Inclusief voorkomen van pesten	Vreedzame school is de basis van ons pedagogisch handelen.	Signalen vanuit ouders, kind, SCOL worden serieus genomen. In peestsituaties hanteren wij de Steungroep-aanpak.	Opvangen van leerlingen met (ernstige) gedragsproblemen, waarbij de veiligheid van het kind, de groep en/ of leerkracht in het geding komt of er dagelijks een op een begeleiding nodig is.
Lezen niveau 1,2 en 3 dyslexieprotocol	Wij werken conform ons dyslexieprotocol.	Ondersteuningsniveau 3 is de zwaarste interventie die geboden wordt,	In het geval van verschillende niveaus in een groep m.b.t. ondersteuningsniveau 3, kan deze ondersteuning in het geding komen. Wij kunnen binnen deze

		deze wordt omschreven in ons dyslexieprotocol.	groep niet ook nog een individuele ondersteuningsroute bieden. Wij kiezen dan voor aanbod dat 'in het midden ligt' voor deze leerlingen.
Dyslexie Diagnose EED	Zie dyslexieprotocol	Vergoede behandeling door een externe behandelaar mag onder schooltijd plaatsvinden.	
Rekenen	Basisinstructies en verlengde instructies op basis van de verschillende handelingsniveaus. Differentiatie in aanbod, aanpak en leer/oefentijd.	Handelingsplannen op basis van analyse, inzetten op hiaten. In uitzonderlijke gevallen overstappen op eigen leerlijn en/of hulpmiddelen (bijv. Gebruik rekenmachine, tafelkaart).	Op het moment dat er structureel een op een begeleiding nodig is/ blijft en een leerling niet of onvoldoende tot leren komt.
Dyscalculie Een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot rekenen.	Samen met onze rekencoördinator streven wij een sterk basisaanbod na voor alle kinderen.	Handelingsplannen op basis van analyse, inzetten op hiaten. In uitzonderlijke gevallen overstappen op eigen leerlijn en/of hulpmiddelen (bijv. Gebruik rekenmachine, tafelkaart). Extra tijd voor toetsen.	Dyscalculiebehandeling geven wij niet. Op het moment dat er structureel een op een begeleiding nodig is/ blijft en een leerling niet of onvoldoende tot leren komt.
Werkhoudings- en concentratieproblemen: Kinderen waarbij (al of niet met een diagnose) taak/ werkhoudingsgedrag moet worden ingeslepen. 'Een kind dat niet tot werken komt'.	Vreedzame School, Daltonstructuur waarbinnen wij eigenaarschap stimuleren en het kiezen van eigen werkplekken. Goed klassenmanagement, looprondes, inzet	Kindgesprekken: in gesprek met (ouders) en kind: wat werkt bij jou, gezamenlijke taal spreken thuis en op school. Inzet hulpmiddelen als wiebelkussen,	Op het moment dat er structureel een op een begeleiding nodig is/ blijft. De leerling blijft afhankelijk van de leerkracht en komt zelfstandig niet tot werken. Een leerling niet of onvoldoende tot leren komt. Daarnaast kan het voorkomen dat een leerling naast bovengenoemde begeleidingsbehoeften structureel

	<p>timetimers, afgebakende taken, korte en overzichtelijke opdrachten. Consequent, duidelijkheid en voorspelbaarheid door de leerkracht.</p>	<p>koptelefoon, dagtaken/ hulp bij structureren en plannen door lkr en/ of maatje. In enkele gevallen tijdelijke inzet van een bovenschoolse onderwijsassistent (max 10 week) die ondersteunt bij het inslijpen van de benodigde vaardigheden. (Met als doel zichzelf overbodig te maken).</p>	<p>el het leerproces van zichzelf en/of van anderen verstoort.</p>
<p>Minder gemiddeld IQ (TIQ 75-85)</p>	<p>Differentiatie in aanbod/ aanpak en leertijd, binnen de methode of een methode op maat.</p>	<p>Kortdurende interventies gericht op hiaten, uitgevoerd door de leerkracht.</p>	<p>Een lln waarbij in de lagere leerjaren (1 t/m 3/4) sprake is van grote achterstand en er al vroeg op een eigen leerlijn moet worden overgestapt (meerdere vakgebieden) en het perspectief is dat deze leerling in kleine stapjes leert en veel begeleiding nodig heeft van de leerkracht.</p>
<p>Begaafdheid</p>	<p>Differentiatie in aanbod/ aanpak en leertijd. Binnen de Starter hanteren wij de term Hazen.</p>		
<p>(Hoog)begaafd Wanneer iemand beschikt over bovengemiddelde cognitieve vaardigheden (IQ > 130), doorzettingsvermogen en creativiteit in denken.</p>	<p>Vroegsignalering middels de DHH. Structureel aanbod aan de meer –en hoogbegaafden middels onze interne plusgroep: De Kangoeroes en in de eigen groep.</p>	<p>Plaatsing in bovenschoolse plusgroep.</p>	<p>Als de ontwikkeling stagneert, het welbevinden van het kind onvoldoende is of wanneer er gedragsmatig veel een op een begeleiding en/ of specialistische hulp nodig is. Op het moment dat hoogbegaafdheid gepaard gaat met gedragsproblematiek, waarbij veiligheid van de lln of andere leerlingen in het geding komt.</p>
<p>Lichte fysieke beperkingen</p>	<p>Rolstoelvriendelijk gebouw</p>	<p>Inzet paramedisch team van Cedin.</p>	<p>Wij verrichten geen medische handelingen waarbij de leerkracht zich niet bekwaam genoeg voelt</p>

	Lift aanwezig, indien nodig aangepast meubilair.		om deze toe te passen of wanneer dit teveel tijd kost en de begeleiding van andere kinderen in het geding komt.
Langdurig of chronisch zieken	Contact met schoolarts/leerplicht/ambulante begeleiding.	Maken plan van aanpak rondom zieke leerling met ouders, schoolarts, leerplicht en andere betrokkenen. Bijv. Inzet 'klasse-contact' vanuit netwerk Ziezon of een arrangement aanvraag voor extra ondersteuning middels een onderwijsassistent.	Wij verrichten geen medische handelingen waarbij de leerkracht zich niet bekwaam genoeg voelt om deze toe te passen of wanneer dit teveel tijd kost en de begeleiding van andere kinderen in het geding komt.
TOS Taalontwikkelingsstoornis, Gediagnosticeerd door Kentalis.	Signalering rondom spraak en taal middels observaties en screening logopedie. Voorlichting aan de leerkrachten door de ambulante begeleider van Kentalis. Het werken met klankgebaren en visuele ondersteuning.	Kinderen die vanuit Kentalis (cluster 2) een arrangement toegewezen hebben gekregen, kunnen wij plaatsen op school. De kinderen krijgen individuele begeleiding van een ambulante begeleider voor een x aantal uur in de week.	Als ondanks de inzet van de ambulante begeleiding het kind onvoldoende groeit in zijn ontwikkeling en de aansluiting met het lesaanbod in de groep steeds minimaler wordt.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

I.v.m. een jong team (veel startende leerkrachten) bewaken het geven van goede didactische instructies en van de aanpak van de Vreedzame School, klassenmanagement en het goed volgen en beschrijven van de veiligheid en de aanpak. Daarin willen we ouders eerder betrekken in de pedagogische driehoek school, ouder, kind. Naast de Vreedzame Schoolaanpak hebben wij een

gedragsregulerende kaart ontwikkeld voor in de klassen, die wij verder schoolbreed willen implementeren als onderlegger voor het klassenmanagement.
Daarnaast een structureel wegzetten van verrijking in instructie en verwerking in de groep.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Autisme-specialist			
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider			
Dyscalculiespecialist			
Dyslexiespecialist			
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Gedragswetenschapper			
Generalist			
Logopedist			
Meer- en hoogbegaafdheid specialist			
Minder- en laagbegaafdheid specialist			
Orthopedagoog			
Psycholoog			
Reken-/wiskunde-specialist			

Toelichting specialisten

De specialisten binnen ons bestuur zijn werkzaam voor het KCOO: Kennis Centrum Openbaar Onderwijs. Zij zijn gekoppeld aan een Kindteam op een school. Binnen het Kindteam worden cassussen besproken en acties uitgezet, zoals: onderzoek op het gebied van leren, observaties in de klas met daarbij adviezen voor de leerkracht en ouders.

De aanwezige specialisten in de school zijn leerkrachten met een extra opleiding gericht op het specialisme. Dit is weggezet in de taakuren en deels in de formatie.

De specialisten waarvan wij gebruik maken via de gemeente, gaan ofwel op verwijzing door de huisarts of via het WIJ team. Ook het WIJ team heeft een afgevaardigde in het Kindteam van de school en denkt ook mee in de te nemen wenselijke stappen.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Autiklas / structuurgroep			
Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)			
Observatieklas			
Schakelklas			
Voorschool			
Zomerschool			

Toelichting voorzieningen

De kinderen die passen in het profiel hoogbegaafdheid, kunnen intern worden aangemeld bij de Kangoeroegroep. Daar komen zij een dagdeel in de week samen om projectmatig te werken aan 'het hogere orde denken' en het 'leren leren'. Deze kinderen werken gedurende de week ook aan hun Kangoeroetaken in de klas.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyscalculie			
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanbod NT2			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			
Compacten en verrijken			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			
Preventieve signalering van leesproblemen			

Toelichting onderwijsaanbod

Dyscalculie: de schoolorthopedagoog speelt hierin een rol als vraagbaak en adviseur. Zij kan een rekenonderzoek doen, ondersteunen bij het opstellen van een handelingsplan en evt. een verklaring afgeven. Dit gebeurt op dit moment nog sporadisch. Binnen de school is de uitvoering van een Handlingsplan nog vaak lastig te realiseren, omdat er geen mankracht voor is. Wel is het soms mogelijk hiervoor een arrangement aan te vragen bij het bestuur.

Binnen onze school is er een opgeleide rekenspecialist die fungeert als vraagbaak, rekenbeleid uitzet en monitort en het team voorziet van de nieuwste inzichten.

Dyslexie: Wij werken volgens het dyslexieprotocol van ons bestuur. Hierbij proberen wij risicokinderen al vroegtijdig te signaleren en op tijd ondersteuning te bieden volgens de richtlijnen vanuit het protocol. Dat betekent dat de zwakst scorende 10 % ondersteuning krijgen op ondersteuningsniveau 3: 3 x 20 minuten lezen in een klein groepje door de leerkracht. Kinderen die een dyslexieverklaring hebben, krijgen meer tijd voor toetsen; de mogelijkheid om toetsen voorgelezen te krijgen; te leren werken met ondersteunende dyslexiesoftware Sprint.

Executieve Functies en sociaal-emotionele ontwikkeling: Wij werken structureel in ons dagelijks aanbod aan het aanleren van de executieve functies. Dit zit verweven in ons Daltononderwijs, De Vreedzame School (Methode) en onze pedagogiek. Wij zijn ervan overtuigd dat we kinderen hierin vaardig moeten maken en ze deze vaardigheden nodig hebben om te leren. Wij volgen de leerlijnen

gedrag van het CED, verwerkt in het volgsysteem SCOL. Hierin volgen wij de ontwikkeling van de sociale competenties en meten wij de veiligheidsbeleving van onze leerlingen op school.

Meer/ hoogbegaafdheid: Wij werken met het screeningsinstrument DHH om kinderen met een ontwikkelvoorsprong vroegtijdig op te sporen. Binnen ons aanbod is hier structureel aandacht voor in onze groepen. We werken met een compact en verrijkte taak, waarbij kinderen die meer aankunnen, een verbreed en verdiept aanbod krijgen. Vaak kan dit binnen de groep. Soms is er nog behoefte aan meer. Hier gaat het echt om de kinderen met een HB profiel. Zij kunnen deelnemen aan onze Kangoeroegroep: een dagdeel per week projectmatig aan de slag buiten de groep. Het verder werken aan het project gebeurt verder in de klas en is onderdeel van de taak.

Laagbegaafdheid: Wij proberen onze leerlingen zo lang mogelijk bij het aanbod van het leerjaar te houden. Soms lukt dit niet en gaat de leerling over op een eigen leerlijn, liefst niet eerder dan groep 6. Ontwikkeling en welbevinden van de leerling staat centraal. Mocht dit stagneren, dan is verwijzing naar het SBO wenselijk. Kinderen die al in groep 3 of 4 op een eigen leerlijn moeten, kunnen wij niet goed voorzien van passend onderwijs. Vaak kiezen wij er dan voor om te schakelen naar het SBO.

Spraak/ Taal: Er zijn leerlingen bij ons met een TOS: Taalontwikkelingsstoornis. Dit is gekoppeld aan een arrangement vanuit Kentalis. Er is dan een ambulante begeleider van Kentalis gekoppeld aan de leerling. Deze begeleidt de leerling 1 a 2 x per week en begeleidt de school in het 'te leren zelf te doen'.

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Agressieregulatietraining			
Compenserende dyslexiesoftware			
Faalangstreductietraining			
Huiswerkbegeleiding			
Overgang PO-VO			
Preventieve methode leesproblemen			
Rekenttraining			
Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden			
Time-out aanpak			
Training sociale vaardigheden			
Weerbaarheidstraining			

Toelichting methoden

Wij willen middels ons pedagogisch klimaat een veilige plek voor elk kind creëren binnen onze school. We meten de veiligheid in onze groepen en maken een plan van aanpak mocht dit nodig zijn. Hierbij kijken we naar wat de kinderen nodig hebben in de klas en naar het leerkrachthandelen. Mocht er een specialist nodig zijn om hier adviezen in te geven bij bijv. complexe groepsdynamiek of individuele gedragsproblematiek, dan doen wij een beroep op onze ambulant begeleider en/ of orthopedagoog van ons KCOO. Soms is er meer nodig in de sociaal-emotionele begeleiding voor het individuele kind. Dan kan er een advies gegeven worden vanuit school om bijv. deel te gaan nemen aan een weerbaarheidstraining. Dit biedt oa het WIJ team aan. Soms wordt er geadviseerd om de stap te zetten naar de JGZ voor intensievere begeleiding voor het kind bijv. op het gebied van faalangst.

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Praktijklokalen/-voorzieningen techniek
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Ruimte voor een time-out

Toelichting fysieke ruimten

Al onze ruimtes zijn multi functionele ruimtes, zij worden voor meerdere doeleinden gebruikt. Mocht een kind een time-out nodig hebben of een rustige werkplek, dan spreken wij met het kind een passende plek af binnen de school.

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pesten	Actief toegepast
Protocol dyscalculie	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast
Protocol ondersteuning zieke leerlingen	Actief toegepast

Toelichting protocollen

In Indigo (instrument samenwerkingsverband) registreren wij de kinderen met veelvuldig verzuim of die risico lopen om thuis te komen te zitten. Bij betrekken het Kindteam intensief bij deze leerlingen, om samen te voorkomen dat de leerling uitvalt. Ook de ouders van de leerling hebben spelen hier een grote rol in als opvoedkundig partner.

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0 %	57 %	43 %	0 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	In ontwikkeling
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ontwikkeld
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	In ontwikkeling
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	In ontwikkeling
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ontwikkeld
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	In ontwikkeling
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	In ontwikkeling
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	In ontwikkeling

Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	In ontwikkeling
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	In ontwikkeling

Toelichting HGW

Op dit moment hebben we een percentage van 42% startende leerkrachten. Dat betekent dat de vaardigheden horende bij het handelingsgericht werken bij deze leerkrachten in ontwikkeling is. Directie, IB en senior leerkrachten begeleiden hen hierin.

Met het gehele team hebben we een scholing gevolgd gericht op het EDI instructiemodel: effectieve directe instructie. Met als doel sterke lessen neer te zetten, door de hele school. Hieraan wordt gekoppeld de cyclus van het handelingsgericht werken, waarbij je dagelijks (korte cyclus) en in periodes (lange cyclus), reflecteert op het wel of behalen van de leerdoelen en dit direct een vervolg geeft n.a.v. je bevindingen. Dit heeft vanaf schooljaar 23-24 onze volledige focus in de schoolontwikkeling, met als doel het behalen van hogere leerresultaten bij de kinderen.

4.

5. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

5.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Binnen onze school werken we planmatig met de zogenaamde handelingsgerichte cyclus.

Binnen deze cyclus is het gezamenlijk tot doel hebben het kind verder te brengen in zijn/haar ontwikkeling. Handelingsgericht Werken gaat altijd uit van dit kind in deze groep, bij deze leerkracht, in deze school en van deze ouder(s)/verzorger(s). Een positieve samenwerking waarbij alle betrokkenen vanuit het belang van het kind meedenken is noodzakelijk om het gestelde doel voor het kind te bereiken. Het uitgangspunt bij handelingsgericht werken is proactief handelen.

Dat betekent in de groep:

De lange cyclus van handelingsgericht werken wordt 4 keer per jaar door de leerkracht doorlopen (volgt na afname van de toetsen van cito lovs) en kent de volgende stappen:

1. evalueren en verzamelen van gegevens: analyse van de toetsresultaten;
2. signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;
3. het benoemen van specifieke onderwijsbehoeften;
4. het clusteren van leerlingen met gelijksoortige specifieke onderwijsbehoeften;
5. Formuleren van plan van aanpak;
6. uitvoeren plan van aanpak.

Bovenstaande punten worden zichtbaar gemaakt in het document 'Lange Cyclus' die de leerkracht voor de 4 hoofdvakken maakt: rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen. Tijdens de groepsbesprekingen staat deze Lange Cyclus centraal en wordt in de bouwen met elkaar besproken. De korte cyclus van handelingsgericht vindt plaats binnen de blokken van de verschillende methodes waarmee gewerkt wordt, deze wordt vastgelegd in het weekrooster: 'de korte cyclus'. In het geïntegreerde logboek worden opvallendheden m.b.t. het behalen van de leerdoelen genoteerd en krijgen een direct gevolg verder in de weekplanning. Hier wordt specifiek gekeken naar doelen die in de methodes aan de orde komen en de manier waarop die worden aangeboden, welke aanvullingen/ reparaties er gedaan moeten worden en op welke manier kinderen geclusterd worden in aanpak.

Uitval en opval in de leerlijn

Er zijn kinderen die de stof van voorgaande jaren nog niet eigen hebben gemaakt. Daarnaast zijn er kinderen die de stof al vooruit zijn. Deze kinderen hebben iets extra's nodig in aanpak en/ of aanbod buiten het aanbod van het huidige leerjaar om zich verder te kunnen ontwikkelen. In het document Lange Cyclus worden relevante gegevens verzameld (van de afgelopen periode) om aan dit aanbod en /of deze aanpak verder invulling te kunnen geven.

Doel van het verzamelen van onderdelen van uitval is om kinderen te clusteren op aanbod en/ of aanpak. Bij de onderbouw wordt middels het volgsysteem Kleuter in Beeld de kinderen in kaart gebracht en voorzien van een passend aanbod in de klas, ook daar wordt geclusterd op onderwijsbehoefte.

De leerkracht maakt, evt. samen met de intern begeleider, keuzes waaraan en op welke manier er in de volgende periode gewerkt gaat worden. Als Daltonschool proberen wij het kind zoveel mogelijk te

betrekken bij zijn eigen leerproces. Binnen de 'eigen taak' kan goed worden gewerkt aan persoonlijk geformuleerde doelen door de leerling. Ook past hierbij het meedenken over de aanpak en eigen instructiebehoefte (de weg naar het doel toe).

Bij het invullen van de Lange en Korte cyclus werkt De Starter volgens de volgende afspraken:

Een kind dat onvoldoende groei heeft gemaakt (deze wordt zichtbaar in LIB met een oogje), gaan we verder in kaart brengen. Van deze leerling maken wij een analyse. Daarnaast maken wij van de kinderen met een IV en V score (en evt. een III score) een analyse. Voor de analyse verzamelen wij de noodzakelijke gegevens uit cito, methode en leerkrachtobservaties. Deze gegevens komen in het journaal en/ of formulier Lange cyclus te staan.

Hierbij wordt weer gekeken naar op welke manier de kinderen geclusterd kunnen worden, dit wordt dan verder meegenomen in de Korte Cyclus, waarin aanbod en aanpak verder worden uitgewerkt.

Schoolniveau

Elke school richt een ondersteunende structuur in, waarbij de leerkracht ondersteund wordt bij het doorlopen van de cyclus van handelingsgericht werken. De intern begeleider (IB) is hierbij ondersteunend voor de leerkracht. Hiervoor heeft de intern begeleider drie ankerpunten in de begeleiding:

1. de groepsbespreking;
2. de leerlingbespreking;
3. de klassenconsultatie.

In de Jaarplanning is de gehele zorgstructuur ingepland, deze is in het bezit van alle medewerkers.

Ouders en kind

Wij zien ouders als belangrijke partner voor ons als school. Wij nemen ouders goed mee in de ontwikkeling van hun kind en stemmen indien nodig af wat zij thuis kunnen doen ten behoeve van de ontwikkeling van het kind (samen plan maken omtrent gedrag/ leren). Daarnaast voeren wij 2 x per jaar ouder-kind gesprekken, om ook het kind zo goed mogelijk en eigenaar te maken van zijn of haar eigen ontwikkeling.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Intern begeleider
- Leerkracht

Toelichting op de samenwerking met ouders

Hiervoor hebben we een ouderbeleidsplan.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Jeugdhulpprofessional
- Intern begeleider
- Leerplichtambtenaar

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 4 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school.

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt altijd warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

5.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Speciaal onderwijs (so)
Voorschool (ko)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Centrum Jeugd en gezin (CJG) / WIJ
GGD
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Paramedisch team (CEDIN)

Toelichting samenwerking

4 keer per jaar is er een Kindteamoverleg waar IB, ambulante begeleider en de schoolorthopedagoog van het KCOO, WIJ-consulent, Jeugdverpleegkundige van de GGD en de leerplichtambtenaar, zorgleerlingen doornemen en acties uitzetten. Daarnaast is er veel contact met de orthopedagoog de ambulante begeleider voor schoolse vragen.

Voor de leerlingen die begeleiding krijgen bij een jeugd-GGZ instelling, wordt ook regelmatig contact gelegd en verbinding gezocht met de behandelaar om afstemming te vinden in aanpak.

6. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

6.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit het SOP worden gerealiseerd?

Schoolplan, Jaarplan en SOP staan allemaal met elkaar in verbinding en worden jaarlijks besproken met het MT en team. De resultaten van de school (trendanalyse), de (veranderende) schoolpopulatie, ontwikkelingen en ervaringen vanuit de praktijk geven allen input aan het vormgeven van ons onderwijs en tot standkoming van de desbetreffende documenten.

6.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor een kleine groep leerlingen die extra ondersteuning nodig heeft, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven. Het gaat hier om leerlingen die, bekostigt vanuit het SWV, een arrangement krijgen; kinderen die op een eigen leerlijn zitten (bv de kinderen die vanuit 'de schakelklassen nieuwkomers' instromen bij ons op school. Onder een eigen leerling valt niet het niveauboek van onze rekenmethode); kinderen met een TOS.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Een klein aantal leerlingen heeft een eigen OPP. Hierover wordt 3 x per jaar een voortgangsgesprek gepland met leerkracht, ouders, IB en betrokken externen.

7. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.